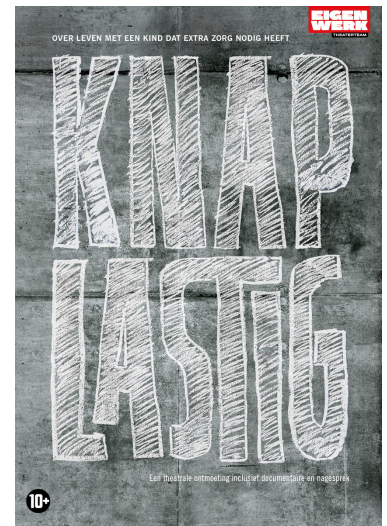

Knap lastig

'Waar de helden zijn is de documentaire over het gezin van actrice Marike van Weelden. Haar zoon Jons heeft een ernstig meervoudige beperking. We vertonen deze film in combinatie met een theatrale ontmoeting of bespreking met Marike en Pieter Tiddens onder de noemer 'Knap Lastig'. Het afgelopen half jaar deden we dit 26 keer, soms op locatie, vaker als livestream. Elke keer verliep de bijeenkomst anders.

Openheid

Wat opvalt is dat er steeds een grote bereidwilligheid van deelnemers is om persoonlijke verhalen te delen. Dit komt in de eerste plaats door de openheid van Marike en haar gezin maar zeker ook door de humor van Pieter. Pieter heeft geen persoonlijke ervaring met of kennis van deze problematiek, hij is theatermaker en cabaretier, een nar. Vanuit die rol stelt hij onbevangen vragen, zingt hij een toepasselijk liedje en maakt hij rake grappen. Dit geeft ontlasting en maakt de bijeenkomst lichter.

Leerzaam

We horen steeds opnieuw dat mensen het programma bijzonder leerzaam vinden. Als toeschouwers wordt je meegezogen in het verhaal van een gezin over een periode van twintig jaar. Direct daarna volgt het gesprek met twee mensen die te zien waren in de documentaire. Zo ontstaat reflectie. Dit werkt verdiepend en bestendigend, temeer daar in het gesprek de film wordt gekoppeld aan de eigen ervaringen van de deelnemers. Meerdere mensen zeiden dat je eigenlijk van alle cliënten zo'n documentaire zou moeten hebben; het zegt zoveel meer dan die enorme dossiers en het is veel behapbaarder. Bovendien laat de documentaire niet alleen de beperking van Jons zien maar óók hoe hij geniet van zwemmen en van schommels, hoe ontspannen hij omgaat met zijn vader en zo voort.

Driehoek

Naasten herkennen hun eigen ervaringen in het verhaal. Ze vertellen over gevoelens van machteloosheid, de opluchting die je kan ervaren als er goed voor je kind gezorgd wordt. En dat er tegelijkertijd andere gevoelens kunnen opborrelen want waarom slaapt je kind in de instelling wel goed terwijl dit thuis zo'n probleem was....

Of gevoelens van rouw omdat het leven zo anders loopt dan was gehoopt en omdat er eerder simpelweg geen ruimte was om daar bij stil te staan. Dergelijke gevoelens kunnen op allerlei manieren tot uiting komen. Een zorgmedewerker zegt nu te begrijpen waarom ouders zich soms zo druk maken over iets schijnbaar onbenulligs als sokken. Door hierover te praten ontstaat begrip en neemt de bereidheid toe om de samenwerking tussen verwanten en medewerkers te verbeteren.

"Ik vind mondige ouders niet lastig. ik vind juist ouders die erg op afstand blijven lastig want zij weten dingen die ik niet weet"

Nooit goed genoeg?

Veelal horen we van zowel medewerkers als familie tijdens zo'n ontmoeting dat ze het beter willen doen, beter voor de cliënt. Pieter: "Dat is lovenswaardig maar niet zonder risico. Beter is de vijand van het goed. Nooit goed genoeg is een punt zonder einde".

Brus

Bieneke levert een belangrijk aandeel aan de documentaire wanneer ze vertelt hoe het voor haar was om op te groeien als 'zus van' en met haar moeder praat over haar eventuele toekomstige rol t.o.v. Jons. Het maakt veel los want dit onderwerp houdt veel mensen bezig. Daarbij valt op hoeveel zorgmedewerkers zelf ervaring hebben als 'brus'.

"Ik heb geleerd om altijd ruimte te geven aan de ander. Als volwassene moet ik leren om zelf ruimte in te nemen." - Bieneke

Helden

Altijd is er veel lof voor Marike en dochter Bieneke. Toeschouwers zien hen vaak als de helden uit de titel. Marike: "ik ben geen held, ik ben gewoon zijn moeder. Ik doe wat ik kan naar vermogen. Zoals ieder ouders alles voor hun kind doet - naar vermogen - ook als het niet goed gaat. Iedereen doet wat kan naar vermogen. De mensen die in de zorg werken, die elke dag met mensen zoals Jons werken, dat zijn de helden!"

<https://www.krachtvanbeleving.nl/voorstellingen/knap-lastig/>

